

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ СУБ'ЄКТІВ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ У США ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Костянтин Олександрович КОЛОМІЄЦЬ,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Вивчення антикорупційного досвіду країн різних правових систем світу дає змогу сформуванню переліку факторів, які слід враховувати при розбудові національної системи антикорупційних органів. Адже інколи такі зарубіжні інструменти можуть стати знаряддям у руках корумпованих посадових осіб. Тому важливою є оцінка національних антикорупційних стратегій, особливостей та ступеня цифровізації інших пов'язаних процесів, рівня знань виконавців та населення у використанні інформаційних технологій, громадської підтримки [1].

У контексті осмислення питання зарубіжного досвіду протидії корупції в Україні визначальним є євроінтеграційні прагнення, проголошені на рівні державної антикорупційної політики та закріплені в ряді нормативно-правових актів, зокрема і в Основному Законі. Інтеграція до ЄС є історично зумовленою і наразі історично неминучою, а тому потребує суттєвих динамічних трансформацій вітчизняного законодавства. Найбільш нагальний напрямок цих перетворень потребує міждисциплінарних знань, пов'язаних із боротьбою з корупцією та її мінімізацією. Телеологічні установки української нації включають вивчення цінностей європейських націй, які об'єдналися заради економічного добробуту. Інтеграція до ЄС потребує знання механізмів усунення корупційних ризиків та використання людських чеснот у структурах ЄС. Відповідно, глобальна інтеграція на принципово уніфікованих правових стандартах вимагає усунення контрпродуктивних факторів на обох рівнях соціальної комунікації [2, с. 119].

Водночас у сучасному світі, незважаючи на існування міжнародних організацій, зокрема і ЄС, які створені з метою об'єднання різних держав світу навколо прогресивних цілей, неможливо також оминати увагою окремі країни, які багато в чому впливають на міжнародний порядок денний, у тому числі в сфері протидії корупції.

Безперечно, що однією з таких країн є США. С.О. Шатрава та К.О. Чишко стверджують, що «провідну роль у боротьбі з корупцією в Америці на федеральному рівні відіграє Міністерство Юстиції Сполучених штатів Америки на чолі з Генеральним прокурором. Окрім того в структурі вказаного органу функціонує Федеральне бюро розслідувань, до основних завдань якого віднесено: розслідування порушень федерального законодавства державними посадовими особами на федеральному, державному та місцевому рівнях управління; нагляд за загальнонаціональним розслідуванням звинувачень у шахрайстві, пов'язаних із федеральними державними закупівлями, контрактами та програмами, що фінансуються з федерального

бюджету; боротьба з загрозою громадській корупції на кордонах країни та в пунктах в'їзду, щоб знизити вразливість країни до торгівлі наркотиками та зброєю, контрабанду іноземців, шпигунства та тероризму; боротьба з екологічними злочинами, шахрайством під час виборів і питаннями, що стосуються федеральних державних закупівель, контрактів, і програм, фінансованих з федерального бюджетом» [3, с. 670].

Особлива роль відводиться Бюро з міжнародних питань у сфері боротьби з незаконним обігом наркотиків та правоохоронних питань Державного департаменту США (INL). Щоб просувати реформи, INL прагне забезпечити цілісний підхід, який встановлює антикорупційні режими, які збалансовують запобігання та правозастосування та розширюють повноваження внутрішнього (наприклад, генеральних інспекторів) і зовнішнього (наприклад, законодавчого, журналістського, громадянського) контролю. Щоб підтримувати ці зусилля, INL бере участь у дипломатії високого рівня, розробляє та фінансує проекти для розвитку потенціалу партнерства та зміцнює важливу роль, яку відіграють громадянське суспільство, ЗМІ та бізнес-спільнота. INL відіграє важливу роль у провідній участі США в основних багатосторонніх антикорупційних організаціях для просування пріоритетів США та мобілізації міжнародної політичної волі (і ресурсів) для вирішення найгостріших проблем корупції. INL також співпрацює з Міністерством юстиції США та міжнародними організаціями, щоб допомогти країнам переслідувати доходи від корупції, які знаходяться за кордоном. Наприклад, підтримка INL дозволила Інтерполу створити глобальну мережу практиків з повернення активів і навчити слідчих і прокурорів із країн Східної Європи, Африки та Азії відстежувати та повертати викрадені державні активи [4].

Як зазначають І. Дужа, А. Мельник, І. Грек, «дипломатична взаємодія, іноземна допомога, включаючи допомогу сектору безпеки, і багатостороннє кредитування є центральними в підході Сполучених Штатів до протидії корупції. У сукупності ці заходи можуть зміцнити волю та здатність уряду-партнера підтримувати етичну поведінку, посилити правові режими та забезпечити виконання антикорупційних заходів, а також організувати ефективно пом'якшення та реагування на використання стратегічної корупції, серед інших дій. Вони можуть також підтримувати громадянське суспільство у висвітленні корупції, залученні до пропаганди та дій, а також у наданні підтримки антикорупційній реформі» [5, с. 122-123].

Таким чином, у контексті діяльності підрозділів внутрішньої безпеки Національної поліції слід зазначити, що на основі досвіду США слід вибудувати дипломатичну взаємодію в сфері протидії корупції, що є особливо важливою в контексті активізації підтримки з боку країн Європейського Союзу, згорання окремих програм підтримки США у межах діяльності USAID. Основою такої дипломатичної взаємодії мають стати реальні показники протидії корупції, у тому числі й на рівні діяльності підрозділів внутрішньої безпеки, їх висвітлення у медіа. Важливою для іноземних партнерів є антикорупційна діяльність у секторі безпеки і оборони, постійний моніторинг через систему Prozoгго укладених договорів, що стосуються безпекових і оборонних питань. Зарубіжні партнери мають бути переконані в то-

му, що залучені для підвищення обороноздатності держави кошти будуть використовуватися для вирішення реальних оборонних проблем у прозорому середовищі постійного моніторингу.

Список використаних джерел:

1. Halai A., Halai V., Hrechaniuk R., Datsko K. Digital Anti-Corruption Tools and Their Implementation in Various Legal Systems Around the World. SHS Web of Conferences. 2021. URL: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2021/11/shsconf_iscsai2021_03005.pdf.
2. Kolomoiets T., Makarenkov O. Epistemological context of transformation of anti-corruption legal requirements in the context of Ukraine's european economic integration. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. № 9 (5). pp. 119-129.
3. Шатрава С.О., Чишко К.О. Міжнародні інструменти інституційного забезпечення запобігання та протидії корупції: становлення, зміст та перспективи реалізації в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 1. С. 670-673.
4. Combating Corruption and Promoting Good Governance // U.S. Department of State: сайт. URL: <https://www.state.gov/bureau-of-international-narcotics-and-law-enforcement-affairs/combating-corruption-and-promoting-good-governance>.
5. Дужа І., Мельник Л., Грек І. Стратегічна політика США щодо протидії корупції. *Вісник Львівського університету*. 2022. Випуск 41. С. 122–129.